खोटेहाङ गाउँपालिका

खोटाङ

गाउँसभाको एघारौँ अधिवेशन

आर्थिक वर्ष २०७९/८० को नीति तथा कार्यक्रम

अध्यक्ष श्री उदिम बहादुर राई

२०७९ असार ०८ गते

गाउँसभाको एघारौँ अधिवेशनका उपाध्यक्षज्यू,

गाउँसभा सचिवज्यू,

गाउँसभा सदस्यज्यूहरु,

खोटेहाङ गाउँपालिकाको सर्वाङ्गीण विकास, दिगो शान्ति, समृद्दि र समतामूलक समाज निर्माणको आकांक्षा पूरा गर्ने संकल्प सहित गाउँसभाको एघारौँ अधिवेशनको वैठकमा आर्थिक वर्ष २०७९/८० को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न पाउदा गौरव महशुस गरिरहको छु । यस वैठकमा उपस्थित सम्पूर्णमा म सहृदय स्वागत र अभिवादन गर्न चाहान्छु ।

यस गरिमामय क्षणमा नेपालको सार्वभौमसत्ता, स्वाधीनता, भौगोलिक अखण्डता, राष्ट्रियता, लोकतन्त्र र अग्रगामी परिवर्तनका लागि इतिहासका विभिन्न कालखण्डहरुमा भएका गौरवपूर्ण संघर्ष तथा आन्दोलनमा जीवन आहुती गर्नुहुने सम्पूर्ण वीर शहिदहरुप्रति श्रद्दा सुमन अर्पण गर्न चाहान्छु । सशस्त्र संघर्ष तथा जन आन्दोलनका घाईते, वेपत्ता नागरिक एवं द्वन्दपिडितहरु प्रति उच्च सम्मान व्यक्त गर्न चाहान्छु ।

स्थानीय तहको प्रथम निर्वाचनवाट निर्वाचित खोटेहाङ गाउँपालिकाका जनप्रतिनिधीज्यूहरु, जसले खोटेहाङ गाउँपालिकाको स्थापनाको पाँच वर्ष गाउँपालिकाको समृद्दि र विकासका लागि इमान्दारितापूर्वक प्रयत्न गर्नुभयो, उहाँहरुप्रति सम्मान व्यक्त गर्न चाहान्छु ।

स्थानीय तहको दोस्रो निर्वाचनमा खोटेहाङ गाउँपालिकाको भाग्य र भविष्य निर्माणका लागि हामीलाई विश्वास गरेर आफ्नो अमूल्य मत दिई निर्वाचित गराईदिनु हुने सम्पूर्ण नागरिकहरु प्रति ससम्मान आभार व्यक्त गर्न चाहान्छु। यसै सभामार्फत खोटेहाङ गाउँपालिकाको दिगो विकास र समृद्द गाउँपालिकाको सपना साकार पार्न हरतरहले प्रयत्नरत रहने प्रतिवद्दता समेत व्यक्त गर्न चाहान्छु र यस प्रयत्नमा खोटेहाङ गाउँपालिकावासी सवै सरोकारवालाहरुले रचनात्मक सहयोग गर्नुहुनेछ भन्ने विश्वास र अपेक्षा गर्न चाहान्छु।

खोटेहाङ गाउँपालिकासंग सम्भावनाहरुको प्रचुरता छ । हामीसंग प्रसस्त उर्वर भूमी छन । सिँचाईका लागि उपयुक्त नदिनालाहरु छन । पर्यटकीय सम्भावनायुक्त प्राकृतिक, साँस्कृतिक, ऐतिहासिक सम्पदाहरु छन । जाँगरिला र उर्जावान यथेष्ट मानवपूँजी छ । घना, सुन्दर र उपयोगी वनजंगल, सैयौँ प्रकारका जडिवुटी, स्थानीय सिप र उत्पादन हामीसंग छ । सवैभन्दा महत्वपूर्ण कुरा हामीसंग गाउँपालिकाको सुनौलो भविष्यको साझा संकल्प छ र यहाहरुको अमूल्य साथ छ ।

तर हामीमाझ थुप्रै चुनौतीहरु पनि छन । सिमित स्रोत साधनको समुचित प्रयोगवाट अथाह स्थानीय आवश्यकता र जनअपेक्षालाई हामीले पुरा गर्नु पर्नेछ । जनताका अनगिन्ती चाहानाहरु प्रत्यक्ष रुपमा स्थानीय तहसंग जोडिएका हुन्छन, हरेक आवश्यकता र चाहानाहरुको समयानुकुल सम्बोधन हामीले गर्नुपर्नेछ । हामीले विकास र समृद्दिको अभियानमा अपेक्षित जनसहभागीता सुनिश्चित गर्नुपर्नेछ । विकासको

दिगोपना, गुणस्तरीयता, जनजिविका, समता र सहभागीतासंगको सन्तुलन कायम गर्नुपर्नेछ । सवल र स्वावलम्वी अर्थतन्त्रको निर्माण गर्दै स्वस्थ, सभ्य, मर्यादित एवं दक्ष मानवपूँजि सहितको समाज निर्माण गर्नुपर्नेछ । र विकासका सवै क्षेत्र-उपक्षेत्रहरुको सन्तुलित र तीव्र विकास गर्नुपर्नेछ ।

गाउँसभा सदस्यज्यूहरु,

उल्लिखित सम्भावना, चुनौती, हाम्रा साझा संकल्प र प्रतिवद्दताहरुलाई मध्येनजर गर्दै, विषयगत समितिहरुको सुझाव, सरोकारवालाहरुको सुझाव, गाउँकार्यपालिकाका निर्णयहरु, विगतका असल अभ्यास लगायतका विषयहरुलाई ग्रहण गर्दै अव म आगामी आर्थिक वर्ष २०७९/८० को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न गईरहेको छु ।

क. आर्थिक विकास क्षेत्र

१. कृषि

- गाउँपालिकाको आवधिक योजना तयार भएपश्चात दिर्घकालिन कृषि नीति तयार गरिनेछ ।
- कृषि प्रोफाईल अपडेट गरिनेछ ।
- कृषि तथा पशु विमालाई सवै कृषकहरुको पहुँचमा पुर्याउन आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ ।
- खेतीयोग्य तथा बाँझो जमिनको उपयोगका लागि उपयुक्त कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- कृषि आधुनिकिकरणका लागि आधुनिक मेसिन/यन्त्र तथा औजार खरिदका लागि आवश्यक वजेट व्यवस्था गरिनेछ ।
- संकलन केन्द्र तथा वितरण केन्द्र, विकृ पसल तथा कोशेली घर निर्माण तथा कृषि हाटवजार व्यवस्थापन गर्न पहल गरिनेछ ।
- वार्षिक रुपमा उत्कृष्ठ कृषक पुरस्कारको व्यवस्था गरिनेछ ।
- रसायनिक मल सुलभ वितरणका लागि सम्बन्धित निकायमा समन्वय गरिनेछ ।
- वर्षमा कम्तिमा एक पटक कृषि प्रदर्शनी आयोजना गरिनेछ ।
- भुष्याहा कुकुरहरुको बन्ध्याकरण गरिनेछ ।
- आत्मनिर्भर कृषिका लागि समूहिक खेती, पकेट सञ्चालन, सहकारितामा आधारित कृषिको अवधारणा कार्यान्वयन गर्न आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ ।

- कृषकहरुको कृषि ज्ञान तथा जनचेतना अभिवृद्दिका लागि कृषक पाठशाला कक्षा सञ्चालन गरिनेछ।
- कृषि सम्बन्धी विभिन्न प्रकारका घुम्ती शिविर सञ्चालन गरिनेछ।
- उन्नत घाँस/विउ/नर्सरी उत्पादन तथा स्थापनाका लागि आवश्यक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- वैदेशिक रोजगारीवाट फर्केका युवाहरुका लागि कृषिमा अनुदानलाई निरन्तरता दिईने छ।
- एक वडा एक प्राविधिक नियुक्ति गर्न आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ।
- वसाईसराईलाई निरुत्साहन गर्न वैकल्पिक खेती अध्ययन तथा सो को लागि आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ तथा अन्यत्र स्थानीय तहवाट बसाँई सरि आई कृषि कर्म गर्ने कृषकलाई विशेष प्रोत्साहनको व्यवस्था गरिनेछ।
- फौजिकिरा, बाँदर, परजिवि तथा विभिन्न कृषि तथा पशु रोग न्यूनिकरणका लागि आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ।
- सम्भाव्यताका आधारमा जडिवुटी खेतीका लागि सम्बन्धित वडावाट आवश्यक वजेट व्यवस्था गरिनेछ।
- रैथाने बाली संरक्षण तथा प्रवर्धनका लागि आवश्यक अध्ययन अनुसन्धान तथा आवश्यक वजेट व्यवस्था गरिनेछ।
- अनुगमन तथा मूल्याङ्कनलाई प्रभावकारी बनाई नियमित अनुगमनका माध्यमवाट दण्ड पुरस्कारको व्यवस्था गरिनेछ।

२. पर्यटन

- खोटेहाङ गाउँपालिकाको दिर्घकालिन पर्यटन नीति तयार गरिनेछ।
- डिपिआर बमोजिमका पर्यटकिय योजनाहरुलाई प्राथमिकता दिदै वजेट विनियोजन गरिनेछ तथा अन्य पर्यटकीय क्षेत्र पहिचान गरि सो को डि पि आर तयार गरिनेछ।
- पदमार्गहरु पहिचान तथा ब्यवस्थापन गर्न आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ।
- पर्यटकीय तथा साँस्कृतिक महत्वका सम्पदाहरुको संरक्षण तथा प्रवर्धनलाई निरन्तरता दिईने छ।
- पर्यटकीय क्षेत्र तथा साँस्कृतिक महत्वका क्षेत्रहरुको प्रचार प्रसार गरिनेछ।

३. उद्योग तथा उद्यमशीलता प्रवर्धन

- वजार सम्भाव्यता अध्ययन र सम्भावनायुक्त क्षेत्रका लागि तालिम सञ्चालन गरि प्रस्ताव छनौट गरि अनुदान तथा प्रविधि हस्तान्तरणका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
- डेरि उद्योग स्थापनाका लागि सम्भाव्यता अध्ययन गरि सञ्चालनका लागि आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ ।
- स्थानीय लघु उद्यमलाई प्रोत्साहन गर्न तथा वातावरण संरक्षणका लागि यसै आ व वाट गाउँपालिका मातहत कार्यालयलाई प्लास्टिकजन्य सामग्री प्रयोग न्यूनिकरण गर्दै स्थानीय दुना टपरी जस्ता स्थानीय सामग्रीको प्रयोग अनिवार्य गरिनेछ ।

४. सहकारी

- सहकारीहरुलाई क्षमता विकास तालिम तथा प्रशिक्षण सञ्चालन गरिनेछ ।
- रोजगारी सृजना/उद्यमशीलता प्रवर्धन वजारिकरण तथा व्यवसायिकरण लगायतका रचनात्मक कार्यक्रम सञ्चालनमा सहकार्य तथा संयुक्त लगानीको व्यवस्था गरिनेछ।
- सहकारी तथा गैर सरकारी संस्थासंगको सहकार्यमा टोल स्तरमा वित्तिय साक्षरता कक्षा सञ्चालन गरिनेछ ।

५. रोजगार कार्यक्रम

- सवै बेरोजगार जनशक्तिको योग्यता क्षमता र सीपसमेत उल्लेख हुने गरी तथ्याङ्क अध्यावधिक गरिनेछ ।
- उत्पादनशिल रोजगारीको माध्यमबाट श्रम बजारमा प्रवेश गर्न योग्य जनशक्तीलाइ सीपमुलक, व्यवसायीक तालिम कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- रोजगार सेवा केन्द्रमा सूचिकृत बेरोजगारहरुको माध्यमबाट खेतियोग्य जमिन पहिचान गरी कृषि र उत्पादन मूलक क्षेत्रमा रोजगारी प्रदान गरि उत्पादनलाई बढावा दिईने छ ।
- समान कामका लागी समान पारिश्रमिकको सिध्दान्तलाई प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- वैदेशिक रोजगारीलाई सुरक्षित व्यवस्थित तथा मर्यादित वनाउन आवश्यक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- वैदेशिक रोजगारीमा रहेका नागरिक तथा निजहरुको परिवारलाई प्रदान गरिने राहत, उद्दार तथा अन्य कल्याणकारी सेवा प्रवाहलाई सहजीकरण गरिनेछ व्यवस्था मिलाइने छ ।

- वैदेशिक रोजगारबाट फर्केका नागरिकहरुले आर्जन गरेको अनुभव, सीप र पूँजी लगानी गरी उत्पादन र स्वरोजगार क्षेत्रमा काम गर्न प्रोत्साहन गर्नुका साथै व्यवसाय सञ्चालनका लागी सहुलियत पूर्ण कर्जा प्रवाह गर्न वित्तिय क्षेत्रसँग समन्वयकारी भूमिका मिलाईने छ ।

ख. पूर्वाधार विकास क्षेत्र

- रणनीतिक महत्वका सडक योजनाहरुको DPR तयार गरिनेछ ।
- ३ लाख भन्दा माथिका सडक निर्माण आयोजनाहरु सञ्चालन गर्नुपूर्व पर्याप्त प्राविधिक तथा भौगोलिक अध्ययन गरिनेछ ।
- सडक आयोजनाहरुको जनसहभागीता र जनश्रमदानलाई व्यवस्थित गर्न उपभोक्ता समितिवाट अनिवार्य नाली काट्ने तथा सोलिङ गरिनेछ जस्ता कार्य अनिवार्य गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाका रणनीतिक महत्वका सडकहरु, गाउँपालिका तथा वडाहरुको केन्द्र जोड्ने, स्वास्थ्य चौकी जोड्ने सडकहरुलाई बाह्रै महिना सवारि चल्न योग्य बनाउन आवश्यक वजेट व्यवस्था गरिनेछ ।
- मुख्य मुख्य सडकहरुमा अनिवार्य सडक नाली निर्माण गरिनेछ, नयाँ निर्माण हुने सडकहरुमा अनिवार्य नाली निर्माण गरिनेछ ।
- अन्तरपालिका जोड्ने महत्वपूर्ण सडकहरुको स्तरोन्नतीका लागि अन्तरपालिका समन्वय गरि आवश्यक वजेट सुनिश्चित गरिनेछ ।
- सडकको क्षेत्राधिकार कायम गरि ब्यवस्थित सडक आयोजनाहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
- निर्माण कार्यहरुमा दक्ष कामदारको परिचालन गरिनेछ, दक्ष कामदार उत्पादनका लागि आवश्यक तालिमको व्यवस्था गरिनेछ ।
- सवै प्रकारका आयोजनाहरुको नतिजामूलक अनुगमन लागू गरिनेछ ।
- पानीको मुहान, वनक्षेत्र तथा खेतीयोग्य जमिनवाट सडक निर्माण कार्य निषेध गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाको कुनै पनि क्षेत्रमा गाउँपालिका तथा जग्गाधनीको अनुमति विना सडक निर्माण गर्न नपाईने ब्यवस्था लागू गरिनेछ ।
- आयोजना सञ्चालन गर्दा प्रयोग भएका कामदारहरुको लगत तयार गरि रोजगार अभिलेख तयार गरिनेछ, कामदारहरु परिचालन गर्दा रोजगार सेवा केन्द्रमा रहेको रोजगार बैङ्क मार्फत सूचिकृत बेरोजगार परिचालन गरिनेछ ।

- झोलुङ्गे पुल निर्माणमा दातृ निकायसंग प्रभावकारी समन्वय मार्फत प्रचलित कानूनको अधीनमा रहि आयोजना सञ्चालन गरिनेछ ।
- उपभोक्ता समितिहरुबाट सञ्चालित योजनाहरुको मर्मत सम्भारका लागि लागत अनुमानको ५ प्रतिशत रकम उपभोक्ता समितिको खातामा रोक्का राखि, नियमित मर्मत सम्भार पश्चात अर्को आर्थिक वर्षको कार्तिक मसान्त पश्चात रकम फुकुवा गरिनेछ ।
- संघ र प्रदेशवाट सञ्चालित योजनाहरुको फरफारक सिफारिस गर्दा गाउँपालिकावाट प्रभावकारी अनुगमन पश्चात मात्र सिफारिस गरिनेछ ।
- उर्वर भूमिमहरुमा सिँचाई सुविधाको सुनिश्चितता गरिनेछ ।
- सिँचाई आयोजनाहरु कृषि प्राविधिकहरुसंग समन्वय गरि आयोजनाको औचित्यता हेरि सञ्चालन गरिनेछ ।
- आवास सहितको प्रशासकीय भवन, अतिथि गृह निर्माणका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- भवन निर्माण सम्बन्धमा खोटेहाङ गाउँपालिकाको पूर्वाधार विकास तथा सेवा व्यवस्था नियमित र व्यवस्थित गरिनेछ ऐन २०७८ को परिच्छेद ३ मा भएका प्रावधान लागू गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाको सडकहरुको मर्मत कार्यमा प्रभावकारिता ल्याउन मेसिनरी औजार (Backhoe Loader) ब्याक हो लोडर खरिद गरि कार्विधी बमोजिम सञ्चालन गरिनेछ ।
- सवै भूगोलमा सवै समयमा टेलिफोन र इन्टरनेटको सुविधा सुनिश्चित गर्न सेवा प्रदायक कम्पनीहरुसंग समन्वय गरि पहल गरिनेछ ।
- एक वडा एक खेलमैदान निर्माण तथा स्तरोन्नतीको कार्यलाई निरन्तरता दिईने छ ।

ग. सामाजिक विकास क्षेत्र

१. खानेपानी तथा सरसफाई

- खानेपानीको अभाव भएका क्षेत्रमा खानेपानी आयोजना सञ्चालनलाई पहिलो प्राथमिकता दिई आयोजना सञ्चालनका लागि आवश्यक वजेट व्यवस्था गरिनेछ ।
- एक घर एक धारा सुनिश्चितताका लागि प्राथमिकताका आधारमा आवश्यक वजेट व्यवस्था गरिनेछ।
- पर्याप्त प्राविधिक डिटेल सर्भे पश्चात मात्र खानेपानी आयोजना सञ्चालन गरिनेछ ।
- आयोजनाको पूर्व लागत अनुमान गरि वजेट विनियोजन गरिनेछ व्यवस्था गरिनेछ ।

- सवै पानीका मुहानहरुको गाउँपालिकाको मुहान दर्ता सम्बन्धी कार्यविधि बमोजिम अनिवार्य दर्ताका लागि प्रकृया अगाडी बढाउने तथा मुहान संरक्षण तथा सरसफाईका लागि टोल विकास संस्था तथा समुदायलाई सकृय गराइने छ।
- बजार क्षेत्रको खानेपानी ब्यवस्थापनका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ।
- खानेपानी उपभोक्ता समितिहरुको लगत राखि मुहान र सञ्चालित आयोजनाप्रतिको अपनत्व अभिवृद्दिका लागि आवश्यक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- वर्षातको पानी संकलन गरि प्रशोधन तथा प्रयोगका लागि आवश्यक कार्यक्रम गरिनेछ।
- खानेपानीमा पर्याप्त पहुँच पुगेका परिवारलाई उत्पादनसंग जोड्नका लागि जनचेतना तथा प्रोत्साहन कार्यक्रम ल्याईने छ।
- खानेपानीको व्यवस्थित वितरणका लागि आवश्यक कार्य गरिनेछ।
- मुहान संरक्षण, सरसफाई सम्बन्धी जनचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- फोहोरमैला व्यवस्थापनका लागि डम्पिङ साईट पहिचान/सिमाङ्कन तथा अभिलेखिकरण गरिनेछ।
- विद्यालय/टोल विकास संस्थाका माध्यमद्वारा सरसफाई अभियान तथा सृजनात्मक जागरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- स्वास्थ्य तथा सरसफाई नियमावली तर्जुमा गरि निर्दिष्ट समितिहरुलाई सकृय गराईने छ।
- हरेक सार्वजनिक क्षेत्रमा शिशाजन्य/प्लास्टिकजन्य/सड्ने फोहोरहरु संकलन गर्न डस्टविनको व्यवस्था गरिनेछ तथा हरेक घरमा फोहोर संकलन गरिनेछ टोकरी राख्न प्रोत्साहन गरिनेछ।

२. **शिक्षा**

- उच्च शिक्षा छात्रवृत्ति कार्यक्रम सम्बन्धमा कानून निर्माण गरि निरन्तरता दिईने छ।
- एक विद्यालय एक बा. बि. के. सञ्चालन तथा दरबन्दी सृजना गरि पदपूर्ति गरिनेछ।
- दरबन्दी मिलानका लागि समिति गठन गरि यथाशीघ्र कारवाहि अगाडी बढाउने।
- ६ कक्षा देखि ८ कक्षासम्मका लागि स्थानीय पाठ्यक्रम तयार गरि लागू गरिनेछ।
- न्यून जनशक्ति भएका आधारभूत विद्यालयहरुमा स्वयमसेवक शिक्षकको व्यवस्था गरिनेछ।
- विद्यालयहरुमा रहेको प्रयोशालाको उचित प्रयोग भए नभएको विषयमा नियमित अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण गरिनेछ।

- प्र. अ. प्रोत्साहन भत्तलाई समयानुकुल बनाउन आवश्यक वजेट व्यवस्था गरिनेछ ।
- राष्ट्रपति रनिङशिल्ड प्रतियोगिता सञ्चालनका लागि थप वजेट व्यवस्था गरिनेछ ।
- वार्षिक रुपमा उत्कृष्ट विद्यालय, वि. व्य. स., प्र.अ., शिक्षक, विद्यार्थी, अभिभावकलाई पुरस्कृत गरिनेछ ।
- विभिन्न विद्यालयहरुको शिक्षक छनौट परिक्षाका लागि आवश्यक वजेट व्यवस्था गरिनेछ।
- विद्यालयहरुको प्र अ छनौट सम्बन्धी निश्चित मापदण्ड बनाई लागू गरिनेछ ।
- विद्यालयहरुको मसलन्द खर्च समयसापेक्ष हुने गरि आवश्यक वजेट व्यवस्था गरिनेछ ।
- शैक्षिक सुधार अभियान सञ्चालन गरिनेछ ।
- शिक्षाको गुणस्तर सुधारका लागि विद्यालयहरुलाई तोकिएको मापदण्ड तथा नतिजा मूल्याङ्कनका आधारमा दण्ड पुरस्कारको व्यवस्था गरिनेछ ।
- विद्यालय समयमा दलीय राजनीतिक कृयाकलापमा संलग्न हुने/मादक पदार्थ सेवन गर्ने तथा आचारसंहिता विपरित कार्य गर्ने शिक्षकलाई आचारसंहिता बमोजिम कार्वाहिको सुनिश्चचितता गरिनेछ ।
- शिक्षकहरुको क्षमता अभिवृद्दि, उत्प्रेरणा तथा पुनर्ताजगी कार्यक्रम सञ्चालन गर्न आवश्यक वजेट व्यवस्था गरिनेछ ।
- विद्यालयहरुको शैक्षिक भ्रमणलाई नियमित रुपमा हुने ब्यवस्था मिलाईने छ ।
- वजेट विनियोजन गर्दा विद्यालयहरुको आवश्यक्ताका आधारमा विनियोजन गरिनेछ ।
- पालिका स्वयम सेवक शिक्षकहरुको दरबन्दीलाई निरन्तरता दिईने छ ।
- एक वडामा न्यूनतम एक माध्यमिक विद्यालय सञ्चालनका लागि आवश्यक प्रकृया अगाडी बढाउने ।
- प्रधानाध्यापक र शिक्षकहरुविचको कार्यसम्पादन करारलाई अनिवार्य लागू गरिनेछ ।
- सरकारी सेवा सुविधा लिनेले आफ्ना छोराछोरीलाई अनिवार्य रुपमा सामुदायिक विद्यालयमा पढाउने वाध्यकारी व्यवस्था गरिने छ ।

३. स्वास्थ्य

- हरेक स्वास्थ्यचौकीमा अक्सिजन उपलब्धताको व्यवस्था गरिनेछ ।
- औषधी पसलहरुको नियमित अनुगमन गरिनेछ ।
- स्वास्थ्य मन्त्रालयले व्यवस्था गरेको न्यूनतम सेवा मापदण्ड (MSS Minimum Service Standard) मा भएका व्यवस्थाहरु क्रमश लागू गरिनेछ ।
- निशुल्क वितरण हुने औषधीका लागि आवश्यक वजेट व्यवस्था गरिनेछ ।
- निशुल्क क्याल्सियम वितरणका लागि आवश्यक वजेट व्यवस्था गरिनेछ ।
- प्रत्येक वडाहरुमा आवश्यक खोपकेन्द्र निर्माण गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- आवश्यकताका आधारमा सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई स्थापनाका लागि आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ ।
- स्वास्थ्य मन्त्रालयसंगको सहकार्यमा विशेषज्ञ सेवा सहितको एकिकृत शिविर सञ्चालनका लागि पहल गरिनेछ ।
- सञ्चालन भएका ल्याव सेवाको व्यवस्थापनका लागि आवश्यक जनशक्ति, सामग्री व्यवस्था गरिनेछ ।
- हरेक वडालाई समावेश गर्ने गरि योग शिविर सञ्चालन गरिनेछ ।
- स्वास्थ्य सेवा प्रवाह, ल्याव सेवा, आयुर्वेदिक औषधी प्रयोग तथा स्वस्थ जीवनका लागि जनचेतनामूलक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
- पोष्टमार्टम सेवालाई सञ्चालन गर्न आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ ।
- महिला स्वास्थ्य स्वयमसेविकाहरुको प्रोत्साहन भत्तालाई बृद्दि गरि निरन्तरता दिईने छ ।
- पूर्ण खोप सुनिश्चितताका लागि आवश्यक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- आवश्यक कानून निर्माण गरि सहुलियतमा एम्बुलेन्स सेवा सञ्चालन गरिनेछ ।
- गैरसरकारी संस्थावाट सञ्चालन हुने स्वास्थ्य सम्बन्धी कार्यक्रमहरुसंग सहकार्य गरिनेछ ।
- प्रसुतिकेन्द्रको रात्रीकालिन जोखिम भत्ता र स्वास्थ्यचौकीहरुको कार्यालय सञ्चालन खर्चलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- रेबिज विरुद्दको खोपलाई सुलभ बनाउन आवश्यक पहल गरिनेछ ।

४. संस्कृति प्रवर्धन

- खोटेहाङ गाउँपालिकाका विभिन्न जाती, आदिवासी जनजाती, अल्पसंख्यक लगायत सवै समुदायको साँस्कृतिक विविधता सम्बन्धि अध्ययन गरि साँस्कृतिक वृत्तचित्र निर्माण गरिनेछ।
- हरेक साँस्कृतिक समुदायहरुको संस्कृति संरक्षण समूह निर्माण गरि आवश्यक प्रोत्साहन गरिनेछ।
- साँस्कृतिक संग्रहालय निर्माण गर्न पहल गरिनेछ।

५. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशिकरण

- लैङ्गिक समानता/घरेलु हिंसा/यौनहिंसा/वालविवाह न्यूनिकरणका लागि प्रभावकारी जनचेतना तथा अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- वाल विवाह न्यूनिकरणका लागि विद्यालयहरुमा सडक नाटक/चलचित्र प्रदर्शन गरिनेछ।
- वालवालिकाको क्षमता विकास सम्बन्धी नियमित प्रतियोगितात्मक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- फरक क्षमता भएका व्यक्ति लक्षित कार्यक्रमलाई स्वरोजगारमूखी बनाउदै निरन्तरता दिईने छ।
- अपाङ्गता परिचयपत्र वितरणका लागि वडा स्तरिय शिविर सञ्चालन गरिनेछ।
- ज्येष्ठ नागरिकहरुको अनुभव अभिलेख गरि दस्तावेजीकरण गरिनेछ।
- छुवाछुत तथा जातीय तथा सवै प्रकारका विभेद र सवै प्रकारका कुप्रथा सम्बन्धी प्रभावकारी गुनासो सुनुवाई तथा दण्डको व्यवस्थालाई प्रभावकारी वनाउने।
- दलित समुदायको सिपलाई स्वरोजगार र उत्पादनसंग जोड्न आवश्यक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- समावेशिकरण सम्बन्धित विनियोजित कार्यक्रमहरुलाई जनचेतनामूलक, सिपमूलक तथा स्वरोजगार उन्मुख बनाउने।
- शहिद, वेपत्ता तथा द्वन्दपिपिडित परिवारहरुको सम्मानका लागि कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- छुवाछुत अन्त्यका लागि पालिकास्तरिय सहभोज आयोजना गरिने छ।

घ. सुशासन तथा संस्थागत विकास क्षेत्र

- अन्तरपालिका समन्वय तथा सहकार्यका लागि खोटेहाङ गाउँपालिकासंग सिमा जोडिएका गाउँपालिकाहरुसंग नियमित रुपमा **समन्वय वैठक आयोजना गरिनेछ** एवं **अन्तरपालिका - स्तरिय रणनीतिक महत्वका योजना/आयोजना सञ्चालनका लागि सहकार्य**का लागि पहल गरिनेछ।
- ओ एण्ड एम सर्भे गरि सिर्जना भएका **दरवन्दी पदपूर्ति** गरिनेछ व्यवस्था गरिनेछ।
- कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिहरुको मनोवल उच्च राख्न आवश्यक **क्षमता विकास तालिम** तथा अन्य व्यवस्था गरिनेछ।
- **द्रुत गतिको इन्टरनेट** गाउँपालिका मातहतका सवै कार्यालय, स्वास्थ्य चौकी तथा विद्यालयहरुमा जडान गरिनेछ।
- अनिवार्य रुपमा चौमासिक **सार्वजनिक सुनुवाई** गरिनेछ।
- **राजश्व सुधार कार्ययोजना तयार** गरि राजश्वको दायरालाई फराकिलो बनाउन आवश्यक कृयाकलाप सञ्चालन गरिनेछ।
- **आन्तरिक लेखा परिक्षण कार्यविधी** तयार गरि लागू गरिनेछ।
- गाउँपालिकाद्वारा प्रवाह हुने सेवा बारे जानकारी तथा सूचनाको पहुँचमा यथासम्भव नागरिकहरुको पहुँच सुनिश्चित गर्न **सूचनाहरुको बुस्ट** गरिनेछ।
- **टोल विकास संस्थाहरुलाई अभिमूखिकरण तथा क्षमता विकास कार्यक्रम सञ्चालन** गरि सकृय बनाउन तथा प्रोत्साहन गर्न सम्बन्धित वडाहरुवाट आवश्यक वजेट ब्यवस्था गरिनेछ।
- **नागरिक सन्तुष्टी सर्वेक्षण**का औजारहरु प्रयोग गरि प्रभावकारी सेवा प्रवाहका लागि सकरात्मक पृष्ठपोषण प्राप्त गरिनेछ।
- प्रत्येक वडामा जनशक्ति पदपूर्ती गरि संघियतालाई मजबुत गर्दै लगिनेछ।
- आवश्यक कानून निर्माण गरि गाउँपालिका प्रहरी सेवा सञ्चालन गरिनेछ।

ङ. वन वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन

- वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी आवश्यक दिर्घकालिन नीति तयार गरिनेछ ।
- नसड्ने वस्तुहरुको प्रयोग न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धमा टोल विकास संस्थाहरुसंगको समन्वयमा जनचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- वजार क्षेत्र, धार्मिक, साँस्कृतिक तथा पर्यटकीय क्षेत्रहरुमा फोहोरमैला व्यवस्थापनका लागि आवश्यक फोहोर संकलन केन्द्र तोकी सो को व्यवस्थापनका लागि नीजि क्षेत्रसंगको समन्वयमा डम्पिङ साईटसम्म पुर्याउने आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ ।
- कुनै पनि सडक निर्माण सम्बन्धी योजनाहरु सञ्चालन गर्दा पानीको मुहान भएको क्षेत्रमा मेसिनको प्रयोग कम गरिनेछ वा पानीको मुहान तथा रुख विरुवालाई असर नपर्ने क्षेत्रवाट योजना सञ्चालन गरिनेछ ।
- विपद व्यवस्थापन सम्बन्धि टोल स्तरमा जनचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- गाउँपालिकाको प्राकृतिक विपद क्षेत्र नक्सांकनका लागि आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ ।
- जलउत्पन्न प्रकोप नियन्त्रणका लागि सामुदायिक क्षेत्रवाट मुहान सरसफाई तथा संरक्षण कार्य गर्न आवश्यक नीति लिईने छ तथा सडक क्षेत्रवाट उत्पन्न हुने बाढि पहिरो तथा भूक्षय रोक्न नालि सहितको सडक निर्माण तथा सडकपेटीमा विभिन्न प्रकारका वृक्ष तथा घाँस/अम्लिसो रोपण गरिनेछ।
- हरेक सामुदायिक वनका उपभोक्ता समितिहरुले अनिवार्य रुपमा अग्निरेखा निर्माण गर्न वाध्यकारी व्यवस्था लागू गरिनेछ ।
- विपद व्यवस्थापन कोषलाई मजवुद वनाई पूर्ण पारदर्शिताका माध्यमवाट कोष सञ्चालन गरिनेछ।

गाउँसभा सदस्यज्यूहरु,

अन्त्यमा, खोटेहाङवासी नागरिकको नयाँ जनादेशलाई सम्मान गर्दै खोटेहाङ गाउँपालिकाको आर्थिक, समाजिक, राजनीतिक तथा सबै आयामहरुको आमूल परिवर्तनका खातिर आर्थिक वर्ष २०७९/८० लाई फलदायी र परिणाममूखी बनाउने प्रयास स्वरुप उल्लिखित नीतिहरुलाई अवलम्बन गरेका छौं । मलाई विश्वास छ हामीले अवलम्बन गरेका नीति र तय गरेका कार्यक्रमहरुले कुनै न कुनै हदसम्म हामीलाई प्राप्त जनादेशलाई सम्बोधन गर्नेछ ।यद्यपी नीति र कार्यक्रम तब परिणाममूखी हुन्छन् जब तीनिहरुको कार्यान्वयन हुन्छ । अन्यथा ती कागजमा सिमित हुन्छन् । प्रस्तुत आर्थिक वर्ष २०७९/८० को नीति तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयन गर्न र परिणाममूखी बनाउन यहाँहरु सबैको एक्यवद्धता र सहयोगको अपरिहार्यता छ । मलाई विश्वास छ हामीले नागरिकहरुका सामु गरेका प्रतिवद्धता र नागरिकहरुको अपेक्षा पूर्णरुपमा साकार पार्न यहाँहरु सम्पूर्णको सदैव साथ, सहयोग र रचनात्मक भूमिका हुनेछ ।

धन्यवाद ।